Knetterende Letteren
Het huistijdschrift van Luisterpunt
Juni 2019

Inhoudsopgave:

Een gesprek met inlezer Piet Deslé

Heerlijk ontspannend, lees maar, het is leuk wat er staat in: ‘Eindelijk zomer’ van Brenda Novak, ‘Dochter van het moeras’ van Karen Dionne en ‘De kleine prins’ van Antoine De Saint-Exupéry

Deel 1: ‘Eindelijk zomer’ van Brenda Novak.

Deel 2: ‘Dochter van het moeras’ van Karen Dionne

Deel 3: ‘De kleine prins’ van Antoine De Saint-Exupéry

Auteurs lezen voor en wel in uw oor: ‘Glorie’ van Patricia Jozef, ‘Kerkhofblommenstraat’ van Lara Taveirne en ‘Heerlijk helder: weg met krommunicatie!’ van Jan Hautekiet en Ann De Craemer

Deel 1: ‘Glorie’ van Patricia Jozef

Deel 2: ‘Kerkhofblommenstraat’ van Lara Taveirne

Deel 3: ‘Heerlijk helder: weg met krommunicatie!’ van Jan Hautekiet en Ann De Craemer

Het Neusje van de Zalm, u moet het gelezen hebben: ‘Boerenpsalm’ van Felix Timmermans, ‘Het dwaallicht’ van Willem Elsschot, ‘Klaaglied om Agnes’ van Marnix Gijsen en ‘Mijn kinderjaren in de Provence’ van Marcel Pagnol

Deel 1: ‘Boerenpsalm’ van Felix Timmermans

Deel 2: ‘Het dwaallicht’ van Willem Elsschot

Deel 3: ‘Klaaglied om Agnes’ van Marnix Gijsen

Deel 4: ‘Mijn kinderjaren in de Provence’ van Marcel Pagnol

Een gesprek met Kurt Van Eeghem over zijn boek: ‘Schone Kunsten: een persoonlijke reis langs mensen, musea, muziek, meesterwerken en alle dingen die ons leven kleur geven’

Hedendaags, een maatschappelijk thema uitgelicht: ‘Terug naar Neerpelt’ van Lieve Joris, ‘Voor de kost: 40 mensen over hun job en echt werk’ van Dirk Barrez en ‘In eer en geweten: openhartige getuigenissen van procureurs’ van Veerle Maebe

Deel 1: Terug naar Neerpelt’ van Lieve Joris

Deel 2: ‘Voor de kost: 40 mensen over hun job en echt werk’ van Dirk Barrez

Deel 3: ‘In eer en geweten: openhartige getuigenissen van procureurs’ van Veerle Maebe

Historie. Historia. Ken het verleden, begrijp het heden: ‘De zonnekoning: glorie en schaduw van Lodewijk XIV’ van Johan Op de Beeck en ‘Koningin Victoria als huwelijksmakelaar: haar kinderen en kleinkinderen op Europese tronen’ van Deborah Cadbury

Deel 1: ‘De zonnekoning: glorie en schaduw van Lodewijk XIV’ van Johan Op de Beeck

Deel 2: ‘Koningin Victoria als huwelijksmakelaar: haar kinderen en kleinkinderen op Europese tronen’ van Deborah Cadbury

Vertel me een verhaal: ‘Graybar Hotel: verhalen van achter de tralies’ van Curtis Dawkins

U kunt nu luisteren naar het hoorspel ‘Agadir’ van Artur Lundqvist

Een gesprek met inlezer Piet Deslé

Heerlijk ontspannend, lees maar, het is leuk wat er staat in: ‘Eindelijk zomer’ van Brenda Novak, ‘Dochter van het moeras’ van Karen Dionne en ‘De kleine prins’ van Antoine De Saint-Exupéry

Deel 1: ‘Eindelijk zomer’ van Brenda Novak.

Het leven van de Amerikaanse vrouw Callie komt op zijn kop te staan wanneer een aantrekkelijke vreemde man 's nachts bloedend voor haar deur staat. Hij is aangevallen door honden en schuw voor de politie. De reden daarvoor wil hij haar niet vertellen. Ze besluit hem te helpen en in ruil belooft hij klusjes te doen op de boerderij waar zij woont. Levi is echter niet de enige met een geheim. Hoewel het geheim van Callie omvangrijker en levensbedreigend is, wil zij dit met niemand delen. Zeker niet met de man waar zij haar hart aan begint te verliezen. Haar gevoelens lijken wederzijds, al houdt Levi haar op afstand. Zullen de twee nader tot elkaar komen als hun geheimen bekend worden, of betekent dit het einde van een romance die amper begonnen is? (…)

Deel 2: ‘Dochter van het moeras’ van Karen Dionne

‘Dochter van het moeras’ van de Amerikaanse schrijfster Karen Dionne is een psychologische thriller die je bij je nekvel grijpt. Het hoofdpersonage Helena groeit op in een afgelegen moerasgebied in de staat Michigan. Haar vader, die ze adoreert, leert haar alles over jagen, spoorzoeken en overleven in de wildernis. Met ouder te worden, begint ze een en ander toch in een ander daglicht te zien. Zeker wanneer ze beseft dat haar vader haar moeder geregeld mishandelt. Wat Helena helemaal niet weet, is dat haar vader haar moeder op twaalfjarige leeftijd kidnapte en haar sindsdien in een hut in het moeras heeft gevangengehouden. Het aanvankelijke idyllische plaatje verkleurt tot een ranzige biotoop. Twintig jaar later. Helena heeft een stabiel leven voor zichzelf opgebouwd. Maar dan krijgt ze te horen dat haar vader uit de gevangenis is ontsnapt en zich in het moeras schuilhoudt. Een intense klopjacht levert geen resultaat op. Het is nu aan Helena om haar vader met zijn eigen wapens te verslaan. Karen Dionne leefde zelf geruime tijd in het Upper Peninsula in Michigan en kent de setting van dit boek als haar broekzak. De spanning zit hem niet zozeer in de actie, dan wel in de relatie tussen de hoofdpersonages en de wijze waarop ze in deze broeierige omgeving functioneren. (…)

Deel 3: ‘De kleine prins’ van Antoine De Saint-Exupéry

Dit prachtige moderne sprookje, geschreven voor jong en oud, wordt over de hele wereld tot de klassieken gerekend. De verteller, een piloot, verhaalt hoe hij na een noodlanding met zijn vliegtuig in de woestijn de kleine prins ontmoet. De wijze en betoverende verhalen die de kleine prins vertelt gaan over de planeet waar hij woont en de andere planeten die hij bezoekt. Heel subtiel worden gezagsverhoudingen, menselijke relaties en solidariteit, kameraadschap en eenzaamheid, in een laconieke stijl aan de kaak gesteld. Antoine de Saint Exupéry was een Franse schrijver en vliegenier. Hij schreef ‘De Kleine Prins’ een jaar voor zijn dood. In dienst van de geallieerden werd hij in de Tweede Wereldoorlog in 1944 na

een verkenningsvlucht boven bezet Frankrijk, boven de Middellandse Zee door een Duitse jachtvlieger neergeschoten. (…)

Brenda Novak. Eindelijk zomer. Speelduur: 13 uur. Boeknummer: 27074.
Karen Dionne. Dochter van het moeras. Speelduur: 10 uur. Boeknummer: 26913. 12 braillebanden. Boeknummer: 17125.
Antoine De Saint-Exupéry. De kleine prins. Speelduur: 2 uur. Boeknummer: 26549. 2 braillebanden. Boeknummer: 38356.

Auteurs lezen voor en wel in uw oor: ‘Glorie’ van Patricia Jozef, ‘Kerkhofblommenstraat’ van Lara Taveirne en ‘Heerlijk helder: weg met krommunicatie!’ van Jan Hautekiet en Ann De Craemer

Deel 1: ‘Glorie’ van Patricia Jozef

Marcel Jacobs, filosoof van opleiding en brave lobbes van karakter, zit al een eeuwigheid zonder werk. Maar dan bedenkt hij: ‘het is de schijn van de verdienste en niet de verdienste zelf die beloond wordt’. Hij herschrijft zijn cv tot het flirt met de leugen en versiert zo de functie van *event manager* aan de Teniersacademie. Tot zijn eigen verbazing is hij er nog goed in ook. Hij blijft wel ieders voetveeg. Op het werk moet hij laveren tussen een ambitieuze collega en een zwakke, drankzuchtige directeur. Op het thuisfront moet hij zijn koppige bejaarde moeder, die dringend meer zorg nodig heeft, behoeden voor ongelukken. Patricia Jozef werd geboren in 1975 en studeerde schilderkunst en filosofie. In haar boek ‘Glorie’ excelleert ze in gevatte dialogen en ironische humor. De gebureaucratiseerde wereld van het onderwijs, met zijn *trajectschijven*, *opleidingsonderdelen* en *activerende hoorcolleges*, wordt lekker door de wringer gehaald. Een mengeling van humor en achteloos in het rond gestrooide filosofische ideeën, maakt dat ‘Glorie’ je meteen naar binnen trekt en veel leesplezier oplevert. Patricia Jozef las ‘Glorie’ zelf in in onze bibliotheek. (…)

Deel 2: ‘Kerkhofblommenstraat’ van Lara Taveirne

Priester-dichter Guido Gezelle heeft Lara Taveirne geïnspireerd tot een hedendaagse gothic novel. Wat zoekt zij in het verleden? Het duurt even voordat doordringt dat het boek ‘Kerkhofblommenstraat’ speelt rond 1930, de tijd van de beurscrash, maar vanaf regel één is het duidelijk dat hier een schrijfster aan het woord is die het anders doet dan haar generatiegenoten. Geen korte zinnetjes, geen flitsende dialogen, maar trage, gedragen en sensitieve zinnen vol vergeten woorden. Royaal put ze daarvoor uit de literatuur, van Louis Paul Boon tot Herman Teirlinck, en ook, zo meldt de uitgever, uit 'oude dagboeken'. Van wie die zijn en of Taveirne haar verhaalverloop ook op die dagboeken baseerde, blijft onduidelijk. Het is haar techniek; vier jaar geleden verraste Taveirne met de roman over tienermoeders ‘De kinderen van Calais’, waarmee ze de Debuutprijs won, en dat gebaseerd was op een nieuwsbericht over twee veertienjarige meisjes die in Calais van de rotsen sprongen. Liefdesverdriet lijkt haar thema te zijn want ook haar tweede roman, ‘Hotel zonder sterren’, gaat over die ene grote alles verterende eerste liefde. In ‘Kerkhofblommenstraat’ is de veertienjarige Arabella de opstandige dochter van een bloemenkweker en zijn diepongelukkige vrouw. Het huis, het uitzicht op de kwekerij en de troosteloze relatie tussen Arabella en haar moeder worden sfeervol neergezet. Naast de kwekerij ligt een kerkhof en als kind speelt Arabella tussen de graven. Het grootste is het praalgraf van Guido Gezelle, waar verliefde stelletjes hun namen in de steen krassen. Favoriete spelletje van de meisjes: begrafenisje. Eén kind in het graf, het andere zegenend daarboven. Toch duurt het meer dan

een half boek voordat de dood werkelijk een rol gaat spelen in het verhaal. Tot die tijd is Taveirne bezig met de decorstukken neerzetten: de vrouwen op de kwekerij met hun 'grote, zachte schoten' en hun 'franke tong, hun ongewassen kanen', de vader die als een landheer zijn horigen begroet en de moeder die vertrekt naar het huis van haar zus zodra Arabella aankondigt dat ze een zomer lang op het veld tussen de arbeidsters wil werken. Pas daarna wil ze terug naar het internaat waar ze schoolgaat. De roman speelt zich in deze zes weken af; de context van Arabella's leven wordt pas aan het einde van de roman iets duidelijker. Taveirne zet helemaal in op sfeer, taal en geheimzinnigheid, als in een hedendaagse maar negentiende-eeuws aandoende gothic novel, hoewel soms ook Jane Austens ‘Pride and prejudice’ mee zoemt. Want het lijkt de vrouwen maar om één ding te gaan: hoe word je hopeloos verliefd op een jongen, en vooral: hoe zorg je ervoor dat hij voor jou valt? En hoe ga je vervolgens om met het tienermoederschap dat daarvan komt? Lara Taveirne las ‘Kerkhofblommenstraat’ zelf in in onze bibliotheek. (…)

Deel 3: ‘Heerlijk helder: weg met krommunicatie!’ van Jan Hautekiet en Ann De Craemer

Eerst was er de campagne ‘Heerlijk Helder’. Later het boek. Beide trekken ten strijde tegen de nodeloos ingewikkelde taal van politici, juristen, ambtenaren en managers. Als je het niet eenvoudig kunt uitleggen, snap je het zelf niet. Toen het Radio 1-programma Hautekiet de luisteraars opriep voorbeelden van onbegrijpelijk taalgebruik te bezorgen, werd de redactie overstelpt met reacties. Een ervan was deze definitie van een bevalling in een polis van de ziekteverzekeraar DKV: "Het gebeuren zowel tijdig, voortijdig als laattijdig en ongeacht de toegepaste techniek waarbij een vrouw zich bevrijdt of wordt bevrijd van het product der conceptie (foetus en aanhangsels) op een ogenblik waarop de foetus levensvatbaar is." Radiomaker Jan Hautekiet vormde samen met auteur Ann De Craemer een panel van taalexperts, dat elke week een krakkemikkige tekst omzette in helder Nederlands. "Wat zou de wereld er toch mooi uitzien", dachten ze, "als mensen geen tijd meer zouden verliezen met het proberen begrijpen of moeten ontcijferen van krom geschreven teksten. Teksten waarover de zender niet genoeg heeft nagedacht en die daardoor hun doel missen." Een luisteraar zond een brief van een gerechtsdeurwaarder in, met deze zin die hij niet begreep: "En opdat de betekende tevens bevolene partij hiervan niet onwetend zou zijn heb ik haar gelaten, zijnde en sprekende als hierboven, kopij van mijn huidig exploot van de betekende stukken, onder gesloten omslag, conform de wet, zo nodig." Het panel vertaalde dat simpelweg als: "U was niet thuis op het moment dat ik bij u aanbelde om u een dagvaarding te bezorgen, waarin u wordt opgeroepen om voor de rechtbank te verschijnen. Om u op de hoogte te stellen van de dagvaarding, bezorg ik u een kopie daarvan." De Heerlijk Helder-campagne werd een begrip. Hautekiet en De Craemer kregen er de Wablieft-Prijs voor, die organisaties of personen bekroont die zich inspannen voor een toegankelijke taal. Een andere luisteraar kreeg een brief van zijn notaris met daarin volgende zin: “De aanwezigheid van zij die niet kunnen aanwezig zijn bij het verlijden van de authentieke akte van verkoop dienen aanwezig te zijn om deze volmacht te ondertekenen.” Hoe komt het toch dat politici, juristen, ambtenaren, academici, artsen en managers zich vaak zo ondoorzichtig uitdrukken? Die vraag proberen Hautekiet en De Craemer te beantwoorden in het boek ‘Heerlijk Helder’, aan de hand van inzichten van auteurs, filosofen, psychologen en taalkundigen. Een stijlgids is het niet, maar er zijn wel praktische lessen uit te trekken. Zo citeren ze een van de beroemdste stijladviezen: de zes schrijftips van de Britse auteur George Orwell. Begrijpelijke communicatie is een belangrijk economisch goed. Citibank lag in de jaren zeventig mee aan de basis van de Plain English Movement - een overkoepelende naam voor initiatieven in de Verenigde Staten die ijveren voor een duidelijke taal. Nadat de bank haar contracten en documenten had herschreven in toegankelijk Engels, moest ze maar half zoveel tijd meer investeren in de opleiding van personeel. En doordat de klanten de informatie van de bank beter begrepen, hoefden de medewerkers daarover minder vragen te beantwoorden. Zelfs de kredietcrisis zou er nooit zijn geweest, als alle teksten begrijpelijk waren geweest. Want

dan hadden de Amerikaanse hypotheeknemers en de riskmanagers beter begrepen welke risico's ze liepen. ‘Heerlijk helder: weg met krommunicatie!’ werd in onze bibliotheek ingelezen door Jan Hautekiet. (…)

Patricia Jozef. Glorie. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 8 uur. Boeknummer: 27063.
Lara Taveirne. Kerkhofblommenstraat. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 8 uur. Boeknummer: 27064.
Jan Hautekiet en Ann De Craemer. Heerlijk helder: weg met krommunicatie! Ingelezen door Jan Hautekiet. Speelduur: 4 uur. Boeknummer: 27062.

Het Neusje van de Zalm, u moet het gelezen hebben: ‘Boerenpsalm’ van Felix Timmermans, ‘Het dwaallicht’ van Willem Elsschot, ‘Klaaglied om Agnes’ van Marnix Gijsen en ‘Mijn kinderjaren in de Provence’ van Marcel Pagnol

Deel 1: ‘Boerenpsalm’ van Felix Timmermans

Felix Timmermans leefde van 1886 tot 1947. In zijn boek ‘Boerenpsalm’ uit 1935 vertelt een boer over zijn leven, zijn verbondenheid met de aarde waarop hij werkt, zijn relatie met meneer pastoor en met God, en de vanzelfsprekende aanvaarding van het lot dat hem en zijn gezin treft. ‘Boerenpsalm’ bezingt de liefde voor het leven. Het taalgebruik is poëtisch, vooral in de gedeeltes waarin de boer het woord tot God richt. (…)

Deel 2: ‘Het dwaallicht’ van Willem Elsschot

Willem Elsschot leefde van 1882 tot 1960. Weinig personages uit onze literatuur spreken zo tot de verbeelding als Maria Van Dam. Dat dankt ze niet aan het feit dat Willem Elsschot haar zo goed heeft getypeerd of dat we dus allerlei interessante dingen over haar weten. Precies het tegendeel is waar: we weten eigenlijk bijna niets over haar. *Het Dwaallicht* is het sluitstuk van het bondige en intrigerende oeuvre van de nog altijd onmetelijk populaire Willem Elsschot. Hooguit vijftig pagina's telt deze novelle, en toch blijft dit verhaal een onuitputtelijke bron van inspiratie. De avondlijke zoektocht van de ietwat uitgebluste Frans Laarmans en drie Afghaanse matrozen naar de mysterieuze Maria Van Dam werd verfilmd, 'verstript', op muziek gezet en bewerkt voor theater. In Antwerpen kun je met een grondplan in de hand ook het spoor van Laarman volgen naar de Kloosterstraat 15, waar hij en de verliefde zeemannen Maria hoopten te vinden. In de novelle blijkt Maria weliswaar onvindbaar. Het adres dat de matrozen van haar hebben gekregen is een vals spoor. En net zomin als de verlopen nachtfiguren die hun pad kruisen slaagt de politie erin om Laarmans en zijn gezellen op de juiste weg zetten. Doordat het speurende viertal Maria maar niet kan vinden, krijgt hun zoektocht bijna metafysische dimensies. Die indruk wordt versterkt doordat Elsschot zijn verhaal met allerlei religieuze verwijzingen heeft gekruid. De voornaam van de onvindbare schone is uiteraard al een aanwijzing, maar Elsschot roept ook op subtielere manieren Bijbelse herinneringen op. Dat de Antwerpse schrijver uitgerekend Frans Laarmans het westerse en christelijke wereldbeeld aan de Afghanen laat uitleggen, is een slimme vondst. Laarmans loopt immers niet hoog op met al wat kerk en staat vertegenwoordigen. Hij sukkelt daardoor op een tragikomische manier van de ene ongemakkelijke situatie in de andere. Soms is het zoeken beter dan het vinden. (…)

Deel 3: ‘Klaaglied om Agnes’ van Marnix Gijsen

Marnix Gijsen leefde van 1899 tot 1984. Een Vlaamse jongen wordt in de jaren twintig verliefd op een meisje, Agnes. Een kuise liefde ontstaat. Hij werkt eerst op een kantoor, later vervult hij zijn dienstplicht. De liefde voor Agnes houdt hem daarbij op de been. Zijn geliefde wordt dan echter ernstig ziek. Op bijna zakelijke, maar ook ironische wijze hekelt Marnix Gijsen tussendoor ambtenarij, kerk en militaire dienst. (…)

Deel 4: ‘Mijn kinderjaren in de Provence’ van Marcel Pagnol

De Franse schrijver en filmregisseur Marcel Pagnol leefde van 1895 tot 1974. ‘Mijn kinderjaren in de Provence’ bevat twee boeken vol jeugdherinneringen van de schrijver: ‘De gloriedagen van mijn vader’ en ‘Een kasteel voor mijn moeder’. In 1941 gaf Marcel Pagnol een makelaar de opdracht een landgoed te kopen in de buurt van Marseille, om er een Provençaalse versie van Hollywood uit de grond te stampen. Groot was zijn verbazing toen het ongezien aangeschafte optrekje het Château de La Buzine bleek te zijn, 'het kasteel van de angst' uit zijn kinderjaren. De anekdote staat opgetekend in ‘Een kasteel voor mijn moeder’, het tweede deel van zijn ‘Souvenirs d'enfance’. Bij ons is Pagnol synoniem met de succesvolle film ‘Manon des sources’, maar zijn ‘Souvenirs d'enfance’ brachten nog meer geld in het laatje. De gevierde cineast en toneelschrijver was al aan de verkeerde kant van de zestig, toen zijn kindertijd begon op te spelen. Hélène Lazareff van het damesblad Elle vroeg hem daar een stukje over te schrijven voor haar lezeressen en de auteur kreeg de smaak te pakken. Van ‘De gloriedagen van mijn vader’ werden in 1957 in één maand 50.000 exemplaren verkocht en het jaar daarop voerde ‘Een kasteel voor mijn moeder’ de bestsellerlijsten aan. Wegens overdonderend succes kon een derde deel, ‘Le temps des secrets’, niet uitblijven. Het onvoltooide vierde en laatste deel, ‘Le temps des amours’, zou postuum verschijnen, in 1977. ‘Een kasteel voor mijn moeder’ voert de lezer terug naar het vakantieverblijf ‘La Bastide Neuve’, waar het gezin Pagnol vanaf 1903 de zomervakantie doorbracht. Daar, in dat aards paradijs aan de voet van de Garlaban, beleeft de kleine Marcel de mooiste dagen van zijn leven en ontkiemt zijn liefde voor het Provençaalse landschap. Samen met Lili, een eenvoudige boerenjongen uit ‘Les Bellons’, stuitert hij onvermoeibaar door zijn dierbare heuvels, tussen de terebinten, de jeneverbessen, de pijnbomen en de cistusrozen, langs de 'zingsteen' op de top van de Tête-Rouge en over het tijmtapijt bij ‘La Pondran’, met in de verte 'de eeuwige blauwe massa van de Taoumé'. De twee kompanen zaaien dood en verderf onder het gevederde volkje. Want de negenjarige stadsmus uit Marseille kan op het gebied van stroperij nog heel wat opsteken van zijn broertje uit de heuvels. Lili, verreweg Pagnols sympathiekste personage, kent de dalen en ravijnen als zijn broekzak, weet hoe je graspiepers, tapuiten, klapeksters en ortolanen vangt en waar je geheime bronnen en tunnels vindt. Op zijn beurt loopt hij over van bewondering voor zijn 'vriend voor het leven', die hij voor een wonder van geleerdheid houdt, omdat die de tafel van dertien kan opzeggen en zonder spelfouten kan schrijven. Marcel, van huis uit antiklerikaal, lacht hem uit met zijn bijgeloof, maar raakt niettemin besmet: 'Ik wist wel dat God niet bestond, maar ik was er niet voor honderd procent zeker van'. In ‘De gloriedagen van mijn vader’ zongen de cicaden nog oorverdovend en geurde het bedwelmend naar tijm, lavendel, rozemarijn en pèbre d'aï, maar over die ansichtkaartenidylle glijden nu donkere wolken, want de komst van de herfst en het nieuwe schooljaar gaan gepaard met onnoemelijk leed. De jongen weet het nog niet, maar binnenkort zal het doek vallen over zijn onbezorgde jeugd. In 1910, op zijn vijftiende, overlijdt zijn moeder Augustine en zeven jaar later wordt zijn beste vriend Lili opgeslokt door de Eerste Wereldoorlog. (…)

Felix Timmermans. Boerenpsalm. Speelduur: 5 uur. Boeknummer: 27096. 6 braillebanden. Boeknummer: 40753.

Willem Elsschot. Het dwaallicht. Speelduur: 3 uur. Boeknummer: 27097. 6 braillebanden. Boeknummer: 33921.
Marnix Gijsen. Klaaglied om Agnes. Speelduur: 4 uur. Boeknummer: 27098. 5 braillebanden. Boeknummer: 38156.
Marcel Pagnol. Mijn kinderjaren in de Provence. Speelduur: 11 uur. Boeknummer: 26955.

Een gesprek met Kurt Van Eeghem over zijn boek: ‘Schone Kunsten: een persoonlijke reis langs mensen, musea, muziek, meesterwerken en alle dingen die ons leven kleur geven’

Tot voor kort presenteerde de gulzige cultuurminnaar Kurt Van Eeghem het programma ‘Schone Kunsten’ op Klara. In het gelijknamige boek bundelt hij de meest onvergetelijke momenten. Op onnavolgbare wijze verpersoonlijkt hij het kunstminnende publiek. Zijn talent voor bewondering is legendarisch. Of het nu over beeldende kunst, theater, muziek of literatuur gaat, zijn enthousiasme laat niemand onberoerd. Ons leven is te kort voor al die schoonheid. Daarom hebben we een ervaren gids nodig. Iemand die ons door zijn eigen verwondering leert kijken, lezen en genieten. In 'Schone kunsten' leidt Kurt Van Eeghem ons mee in die wondere wereld. Bovendien las hij zijn boek zelf in in onze bibliotheek. Even luisteren naar drie stukjes eruit. (…) U kunt nu luisteren naar een gesprek tussen Kurt Van Eeghem en Jean Bos. (…)

Kurt Van Eeghem. Schone kunsten. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 8 uur. Boeknummer: 26826.

Hedendaags, een maatschappelijk thema uitgelicht: ‘Terug naar Neerpelt’ van Lieve Joris, ‘Voor de kost: 40 mensen over hun job en echt werk’ van Dirk Barrez en ‘In eer en geweten: openhartige getuigenissen van procureurs’ van Veerle Maebe

Deel 1: Terug naar Neerpelt’ van Lieve Joris

Vier decennia reisde Lieve Joris de wereld rond en berichtte ze daarover in prachtige boeken als ‘Terug naar Congo’, ‘Een Kamer in Caïro’ en ‘Mali Blues’. Toch bleef ze altijd een meisje uit Neerpelt. In haar nieuwe en meest persoonlijke boek keert ze terug naar het Limburgse dorp en naar de familie waarin ze opgroeide. En vooral naar Fonny, haar broer die overleed na een leven vol drank en drugs. ‘Terug naar Neerpelt’ begint met een paniekerig telefoontje waarin de vader van Lieve Joris haar vertelt dat haar broer Fonny een auto-ongeval heeft gehad en in coma ligt. Even later komt haar moeder aan de telefoon die meteen zegt dat ze had gehoopt dat Fonny dood zou zijn maar achteraf toch hoopt dat hij erdoor komt. Als hij invalide wordt, zal ze tot het einde van haar leven voor hem zorgen, zegt ze. Talloze keren hadden ze hem al opgevangen toen hij weer eens de weg kwijt was. Er was een zoveelste ruzie geweest en ook met zijn vriendin had hij die ochtend woorden gehad. Een van de andere broers uit het gezin Joris zegt over hem koudweg: “Met dat uitschot praat ik niet.” Je bent amper drie bladzijden ver in het boek en je weet dat dit niet het verhaal gaat worden van een harmonieuze Vlaamse familie in het idyllische Limburg. Lieve Joris is het vijfde kind uit een gezin van negen. Haar vader was ambtenaar bij de belastingen, haar moeder bestierde het grote gezin, waarin ook een kind ‘Hildeke’ met het syndroom van Down

geboren werd. In deze openhartige familiekroniek kijkt Joris terug op de familie waarin ze opgroeide en hoe vooral Fonny voor problemen zorgde. Hij was een mooie en charmante maar ook losgeslagen kerel die verslaafd werd en van zijn leven een puinhoop maakte. Vriendinnen verlieten hem, familieleden lieten hem vallen en ook Lieve moest het ontgelden. Wanneer zij tijdens een zoveelste crisis bij hem bloedsporen op de arm ontdekt en hem tot rede wil brengen, raast en tiert hij tegen haar: “Gij voelt u zeker interessant als mijn bekende zuster.” Joris mag dan in Congo voor hete vuren hebben gestaan en als vrouw alleen door de Golflanden hebben getrokken, “tegen Fonny's gemeenheid kan ik niet op”. Hard is Joris wanneer ze schrijft dat zij kan terugkeren naar haar boeiende leven in Amsterdam waar ze woont met haar Poolse vriend terwijl ze Fonny achterlaat bij een dementerende moeder en een vader “die zich, om hem te beschermen, van zijn andere kinderen heeft vervreemd”. ‘Terug naar Neerpelt’ is niet alleen een emotionele terugblik op het leven van haar verslaafde broer en hoe hij zijn familie soms haast terroriseerde. Joris probeert vooral te achterhalen hoe de gebeurtenissen uit haar jeugd haar leven hebben bepaald. Als puber keek ze op naar haar oudere broer, die alles uit het leven wilde halen wat erin zat. Aan de universiteit kwam ze onder de invloed van een oudere man die haar zei dat ze zich moest “bevrijden van haar familie”. Alles behalve kleinburgerlijkheid. Ze werkte als au pair in de VS en werd een gevierd reisjournaliste. Maar Neerpelt trok altijd aan haar mouw en nu pas kon ze dit verhaal vertellen. Haar ouders zijn ondertussen overleden en ook Hildeke en Fonny zijn er niet meer. Hij stierf in 1998. “Stoppen met roken, drugs, alcohol”, is een de laatste aantekeningen die Fonny in zijn dagboek noteerde. Zoveel voornemens, maar ze werden zelden gehaald. ‘Terug naar Neerpelt’ is een meedogenloos maar heel liefdevol en bevrijdend portret van een familie die probeert om te gaan met de foute keuzes van hun zoon en broer. Tegelijk vertelt Joris ook over de jonge vrouw die met vallen en opstaan haar plaats in de wereld zoekt. Vaak is ze weggelopen van Neerpelt en haar familie, maar meer en meer beseft ze dat ze voor een groot deel is geworden wie ze is omdat ze net in deze unieke familie opgroeide. (…)

Deel 2: ‘Voor de kost: 40 mensen over hun job en echt werk’ van Dirk Barrez

Hoe gaat het met 'werk' in Vlaanderen? Hoe zijn jobs geëvolueerd? Hebben sommige beroepen nog wel toekomst? Dit boek serveert 40 verhalen van 40 verschillende mensen, elk over hun beroep. Zij die tot nu de moderne tijd overleven, andere die onder druk staan en dreigen te verdwijnen, en nieuwe beroepen die voortkomen uit de evoluties die we allemaal opmerken. De geïnterviewden spreken over de eigenheid van hun job en over de bedreigingen en uitdagingen ervan. De rode draad is hoe graag mensen uiteindelijk werken, hoezeer velen houden van hun beroep. Maar ze willen tegelijk ook meer greep op hun job en willen meedenken over wat beter kan en moet. (…)

Deel 3: ‘In eer en geweten: openhartige getuigenissen van procureurs’ van Veerle Maebe

Veerle Maebe schreef met ‘In eer en geweten’ een opmerkelijk boek. Ze interviewde twaalf procureurs en peilde vooral naar hoe het voelt om dagelijks geconfronteerd te worden met miserie, met daders en slachtoffers van misdrijven. “‘In eer en geweten’ is het vervolg op mijn boek ‘Recht van spreken’ dat ik in 2016 schreef. Ik interviewde toen achttien mensen uit het justitieapparaat: advocaten, rechters, forensisch pathologen en zo meer. Ik wilde weten wat het doet met een mens om voortdurend met misdrijven geconfronteerd te worden, hoe ze zich in al die miserie staande houden en wat hen drijft om deze job te blijven uitoefenen. Ik kreeg zeer veel positieve reacties, omdat mensen die werken binnen Justitie nog nooit op die manier benaderd waren. Op een avond kreeg ik zo ook een telefoontje van Bart De Smet, substituut procureur-generaal bij het Hof van Beroep in Antwerpen met de vraag of ik

een soortgelijk boek wilde maken, maar dan met interviews met procureurs. Dat was de start van dit vervolgverhaal. Uiteindelijk bleken zes mannen en zes vrouwen bereid om mee te werken. Een procureur of openbare aanklager heeft een bijzondere functie binnen justitie. Het zijn magistraten van het Openbaar Ministerie die het parket leiden en in naam van de burgers een strafvordering eisen. Ze komen streng over omdat ze vaak strenge straffen eisen, maar eigenlijk zijn ze allemaal veel menselijker dan men denkt. Opvallend is dat wat hen bijblijft uit de dagelijkse afhandeling van misdrijven niet altijd de meest bloederige verhalen zijn, maar wel verhalen met een grote herkenbaarheidsfactor. Verhalen waar eigenlijk zowat iedereen een rol zou kunnen in spelen maar die toch op een bepaald moment fout lopen. Veel procureurs hadden beklijvende verhalen. Zoals een procureur die in een klein appartement in het centrum van Antwerpen geconfronteerd werd met niet minder dan veertig slangen. Of over een moeder die plots thuis overlijdt en waar het kind niet weet wat te doen en dat drie weken later zelf ook overlijdt aan ontbering en uitputting in hetzelfde appartement van de moeder zonder dat iemand van de buren iets merkt. De verhalen zijn soms schrijnend. De knop omdraaien nadien als je van je werk thuiskomt, is niet altijd evident, vooral omdat er voor procureurs geen sociale begeleiding is voorzien. Ze kunnen hun verhaal alleen kwijt bij collega's, want er met buitenstaanders over praten is in veel gevallen verboden. Het is een probleem die in alle interviews terugkwam. Gelukkig mag er tussen alle ellende door ook al eens gelachen worden.” (…)

Lieve Joris. Terug naar Neerpelt. Speelduur: 7 uur. Boeknummer: 26841.
Dirk Barrez. Voor de kost : 40 mensen over hun job en echt werk. Speelduur: 7 uur. Boeknummer: 26840.
Veerle Maebe. In eer en geweten : openhartige getuigenissen van procureurs. Speelduur: 11 uur. Boeknummer: 26914.

Historie. Historia. Ken het verleden, begrijp het heden: ‘De zonnekoning: glorie en schaduw van Lodewijk XIV’ van Johan Op de Beeck en ‘Koningin Victoria als huwelijksmakelaar: haar kinderen en kleinkinderen op Europese tronen’ van Deborah Cadbury

Deel 1: ‘De zonnekoning: glorie en schaduw van Lodewijk XIV’ van Johan Op de Beeck

Beluister een muziekfragment met klavecimbel, violen en trompetten van de barokke Jean-Baptiste Lully en lees intussen ‘De Zonnekoning’, het nieuwste boek van Johan Op de Beeck. Beide ademen hetzelfde timbre uit. Op de Beeck slaagt er dan ook meesterlijk in de pralerige, glorieuze, majestueuze sfeer in het Versailles van Lodewijk XIV op te roepen, 27 uur lang. 72 jaar zat hij op de troon, Louis Quatorze, beter bekend als de Zonnekoning. Op zijn vijfde werd hij koning onder het regentschap van zijn moeder en van kardinaal-premier Mazarin. Op zijn twaalfde trok hij als een 'dolle hond' mee ten oorlog en maakte hij uiterst angstige nachten mee toen de feodale adel revolteerde en het gepeupel tot in zijn slaapkamer kwam. Op zijn dertiende werd hij volwassen verklaard. Op zijn zeventiende werd hij - op bevel van zijn moeder - ontgroend door een barones en had hij voor de rest van zijn leven de smaak te pakken. Op zijn 21ste, toen Mazarin stierf, greep hij de macht, zette hij zijn moeder uit de ministerraad en liet hij de gevaarlijkste minister, Fouquet, oppakken en voor de rest van z'n leven wegrotten. Op zijn 23ste begon hij de bouw van Versailles… Tot vandaag straalt de erfenis van de Zonnekoning af op Frankrijk en zijn presidenten. Lodewijk XIV wou zijn hele leven imponeren, opvallen en het centrum van alles zijn. De zon om wie alles draaide. Als tiener was hij een veelbelovende balletdanser en toneelspeler. Dat laatste

zou hij zijn hele leven blijven: decennialang hield hij strak de hand aan een door hem tot in de details geregisseerd politiek theater. Het barokke decor daarvoor ontwierp hij zelf: Versailles (naast een rist andere paleizen). De culturele spelers die hij in dat decor plaatste, zijn tot vandaag bekend. Denk maar aan Lully, maar ook Molière, Racine, Corneille en niet in het minst ook tuinarchitect Le Notre. Ook de politieke spelers waren zijn handpoppen, zijn 'creatures': Colbert, Louvois of de generaals Turenne en Condé. Het volk wil spektakel, realiseerde Lodewijk zich. Dus bood Lodewijk spektakel, elke dag weer. Je gruwelt ervan, maar hij slaagde erin om van zijn opstaan, zijn aankleden, zijn eetmalen, zelfs zijn stoelgang telkens een show te maken waaraan honderden zich kwamen vergapen. Het geniale was dat hij zichzelf zo tot het middelpunt had gemaakt dat de oude, feodale adel geen kanten meer op kon. Alles moest draaien rond zijn absolutistische zon. Wie nog iets wou betekenen móést aan het hof leven en moest die dagelijkse poppenkast volgen. Kortom, de lepe Zonnekoning bond al die bepoederde, pruikdragende nobiljons aan zich en liet hen uit zijn hand eten. Elke frons van Zijne Majesteit werd in het roddelcircuit afgewogen. En Lodewijk voedde met volle overtuiging dat roddelcircuit, zette mensen tegen elkaar op, gaf nu eens de ene, dan weer de andere zijn gunsten. Lodewijk bespeelde iedereen en waakte er zorgvuldig over dat zijn ministers nooit prinsen waren. Aan niemand verantwoording verschuldigd en een jonge adonis. De rest laat zich raden. Officieel trouwde hij met de Spaanse kroonprinses maar daarnaast was het hem allemaal gelijk, gravin of naaister, hofdame of huismeid. Tijdens de eerste decennia was Versailles een bordeel, een ongelooflijk Sodom. Wel hield hij steeds tussen alle scharrels door een favoriete maîtresse. Onder invloed van Madame de Montespan werd Versailles een gouden luchtbel met een verschroeiende culturele activiteit. Nadien versomberde de sfeer geleidelijk. Niet alleen omdat Lodewijk stilaan aftakelde, maar vooral onder invloed van de diepgelovige Madame de Maintenon, met wie hij in het geheim huwde. Tussendoor voerde Lodewijk onafgebroken gruwelijke oorlogen, veelal in onze contreien. Het graafschap Vlaanderen verloor toen definitief zijn culturele kernland, het huidige Frans-Vlaanderen. Lodewijks legers trokken moordend, plunderend, brandschattend en terroriserend rond. Vandaag zou de Zonnekoning een oorlogsmisdadiger zijn geweest. (…)

Deel 2: ‘Koningin Victoria als huwelijksmakelaar: haar kinderen en kleinkinderen op Europese tronen’ van Deborah Cadbury

De Britse koningin Victoria was de moeder of de grootmoeder van de meeste Europese vorsten. Ze voerde een schrandere huwelijkspolitiek. Zelfs de Eerste Wereldoorlog was een familieaangelegenheid. Ze was geen indrukwekkend figuur: een meter vijftig, plomp, enigszins schuw in de omgang en eeuwig in weduwezwart gekleed. Toch werd koningin Victoria, die leefde van 1819 tot 1901, het boegbeeld van een eeuw. Meer dan zestig jaar bezette ze de Engelse troon. Foto's van haar tobbende gezicht onder een wit kapje roepen victoriaanse deugden op: plichtsbesef, discipline, trouw aan Britannia en een afkeer van vleselijke zonden. Zij was de moeder en de grootmoeder van een natie, de centrale kracht die alles bestierde. Niemand besefte dat beter dan haar bloedeigen kinderen en kleinkinderen. Van de eerste had Victoria er negen, van de laatste liefst tweeënveertig. Kleinkind Marie van Edinburgh beschreef een 'audiëntie' bij haar grootmoeder op kasteel Balmoral: er waren lange gangen, zachte tapijten, dienaren die spraken met gedempte stemmen. 'De stilte die rond de deur van grootmama hing was ontzagwekkend, alsof je het mysterie van een heiligdom naderde'. En dan stond je voor het orakel, een minzaam maar beslist persoontje 'dat er niet voor terugschrok zich met de meest private kwesties te bemoeien'. En wat kan er voor een jonge royal privater zijn dan verliefd worden? Niets, ware het niet dat het kiezen van een levenspartner de hele familie en de natie aanbelangt. Het aanzien van de dynastie staat op het spel. Er moeten banden worden aangehaald met bevriende naties, lastige regimes moeten gesust worden. Niemand wist dat beter dan Victoria. Lang voor er sprake was van een Europese Unie hadden zij en haar prins-gemaal Albert een droom: ze tekenden een vredevol Europa uit, een landkaart van constitutionele

monarchieën. Stel je de sfeer van een Engels dorp voor, de beschaafdheid van een middenklasse die cricket speelt op een onkruidvrij gazon. Een weldoorvoede en goed behuisde arbeidersklasse, een industrie die de mensen ten goede komt en nooit meer oorlog - als je dat nu eens kon realiseren? Om heel Europa op te stoten in die vaart der volkeren had de koningin een grote troef: haar 'royal mob', haar bende nakomelingen. Het kwam erop aan het juiste kleinkind op de juiste troon te katapulteren, liefst gepaard aan een volle neef of nicht. Maximale controle, een maximaal resultaat, en het blijft in de familie. Het was een mooi plan, maar - zoals de nieuwe biografie van Deborah Cadbury pijnlijk aantoont - Victoria zag de verwoestende twintigste eeuw niet aankomen. Haar boek ‘Koningin Victoria als huwelijksmakelaar’ drukt je er met de neus bovenop. Dat de biografe haar onderwerp dicht op de huid kan zitten, dankt ze aan de zeer intieme, uitgebreide internationale correspondentie die de Queen erop nahield. Haar familie - en die van haar vroeggestorven Albert - vertakte zich tot in Rusland, Duitsland en Denemarken. Maar ook de in Engeland wonende kinderen baarden haar zorgen. Troonopvolger Bertie - de latere Edward VII - beantwoordde niet aan het hoogstaande ideaal dat zijn ouders koesterden. Zijn buikomvang nam evenredig toe met zijn uitspattingen. 'O, wat moet er van dit land worden als ik dood ga!', weeklaagde zijn moeder. Victoria richtte zich dan maar op de volgende kroonprins: kleinkind Albert Victor, bijgenaamd Eddy. 'Spichtig en bleek', 'onopgevoed' en 'ongevormd', was Victoria's oordeel, maar ze zag in hem ook een goedaardige jongen die met een verstandige vrouw een heel eind zou komen. Eddy's verliefdheid op een ongeschikte Française deed haar plan wankelen, en toen ze hem eindelijk had gekoppeld aan zijn oerdegelijke achternicht May Teck, overleed hij aan de griep. Jongere broer George erfde niet alleen de troon, maar ook Eddy's verloofde - dat leek Victoria het verstandigst. May zou als koningin Mary Engeland door de Grote Oorlog loodsen. Er waren ook kleinkinderen die niet wilden luisteren naar de schrandere dominante monarch. Misschien zegt het iets over Victoria's inzicht dat het met velen van hen niet goed afliep. Zo werd lievelingskleinkind Alix van Hessen verliefd op haar verwant, de Russische troonopvolger Nicolaas. Victoria was in alle staten: Rusland was 'zó immoreel', en als maatschappij door en door rot. De liefde van het tsarenpaar zou hen niet kunnen beschermen tegen de woede van het uitgebuite plebs, dat al jaren hervormingen eiste. Ze kreeg gelijk. De onbekwame heersers werden afgezet, en op brute wijze vermoord door de bolsjewieken. Kleinkind Ella, getrouwd met Nicolaas' oom, onderging hetzelfde lot. Diezelfde Ella had een andere neef, de onaangename, paranoïde Wilhelm, afgewezen. Met dat Duitse kleinkind zag Victoria het zwart in. Dat hij met de onderdanige Dona trouwde - die Victoria wel mocht - baatte niet. Hij was een tirannieke, oorlogszuchtige keizer die ervan overtuigd raakte dat zijn Engelse neef, koning George, 'Satan' zelve was. En tsaar Nicolaas, de neef die als twee druppels water op George leek, was nauwelijks beter. Overtuigd van een machtscomplot tussen Rusland, Engeland en Frankrijk sleurde Wilhelm de halve wereld mee in een oorlog. Van de zeven kleinkinderen van Victoria die Europese tronen bezetten, zouden er maar drie die ook houden. Marie, die koningin van Roemenië werd toen Europa ten oorlog trok, beschreef het zo: 'Morgen was als met een zwaardslag gescheiden van gisteren. We zouden nooit meer terug kunnen, nergens was een schuilplaats, we stonden open en bloot in het felle licht.' 'We', dat waren al die kleinkinderen die met dank aan Victoria's nooit aflatende zorgen het liberale Europa van morgen moesten leiden. Maar al die tsaren, keizers, koningen en prinsen begrepen te laat dat de clash tussen de arme onderklasse en de in weelde badende bovenklasse onvermijdelijk was; dat royals hadden afgedaan als bakens van stabiliteit. De status quo van de negentiende eeuw was weg. In de wereldbrand stonden neven en nichten, zussen en broers, echtgenoten als vijanden tegenover elkaar. Ook de wereldoorlog bleef in de familie. Victoria zou die ramp niet meer meemaken. Ze stierf op haar eenentachtigste in 1901, in de armen van haar kleinzoon de Duitse keizer Wilhelm II. Ondanks haar scherpe inzicht in zijn karakter bleef ze ook loyaal aan hem. 'De keizer is aardig', waren de laatste woorden die ze over hem sprak. Misschien had het kleine vrouwtje de wereldbrand kunnen voorkomen met een karrenvracht verzoenende brieven. Cadbury's biografie toont overigens alle facetten van Victoria's karakter: het doorzettingsvermogen, de nobele intenties, maar ook de koppigheid en de bemoeizucht die de kleinkinderen soms onuitstaanbaar vonden. Daarbij is de historica

een uitstekend vertelster. Het bloedige laatste hoofdstuk laat je ademloos achter, de analyse van een tijdperk krijg je en passant mee. De conclusie? Niets menselijks was deze familie vreemd - en in de Grote Oorlog werd blauw bloed even vlot vergoten als rood bloed. (…)

Johan Op de Beeck. De zonnekoning: glorie en schaduw van Lodewijk XIV. Speelduur: 27 uur. Boeknummer: 27121.
Deborah Cadbury. Koningin Victoria als huwelijksmakelaar: haar kinderen en kleinkinderen op Europese tronen. Speelduur: 17 uur. Boeknummer: 27078. 18 braillebanden. Boeknummer: 17226.

Vertel me een verhaal: ‘Graybar Hotel: verhalen van achter de tralies’ van Curtis Dawkins

Mag een moordenaar een bestseller schrijven? In de Verenigde Staten is er heibel over een verhalenbundel. Curtis Dawkins, de auteur van The Graybar Hotel, zit levenslang in de cel wegens moord, gijzeling en foltering. Zo iemand gunt de goegemeente geen bestseller. Toch worden gedetineerden net aangemoedigd om te schrijven. Ook in Belgische gevangenissen. In het dankwoord bij zijn verhalenbundel The Graybar Hotel schrijft Curtis Dawkins het volgende: ‘De nacht waarin ik een man vermoordde, was een vreselijke beproeving. Vooral voor zijn familie, voor mijn familie – voor iedereen die getraumatiseerd werd door wat ik heb gedaan. Nog altijd worstel ik met een gevoel van schuld en verdriet. Vaak ontplof ik haast van alle droefenis en smart in mijn hart. Maar binnen de vierentwintig uur nadat je een gevangenisdeur achter je hebt horen dichtslaan, besef je dat je maar twee mogelijkheden hebt: ofwel heb je zo veel spijt van het verleden dat je eraan doodgaat, ofwel leer je in het heden te leven. Voor mij bestaat dat heden voor een groot deel uit fictie. Ik klamp me eraan vast als aan een reddingssloep die elke dag weer van de mist wegdrijft.’ De meeste van die rake maar ook bevreemdende verhalen spelen zich binnen gevangenismuren af en worden verteld vanuit het perspectief van een naamloze gedetineerde. Amper was het boek verschenen of het werd al de hemel in geprezen door schrijvers als Roddy Doyle en Atticus Lish, en ook de Amerikaanse recensenten reageerden lovend. Zij het met een paar kanttekeningen. Zoals hij al in zijn dankwoord aangeeft, is de schrijver immers allesbehalve een modelburger. Curtis Dawkins, een vader van drie met een masterdiploma in Creatief Schrijven, heeft jarenlang met een drankprobleem geworsteld. Op elke ontwenningspoging – en het waren er veel – volgde een terugval. Gaandeweg raakte hij ook verslaafd aan pijnstillers en begon hij drugs als ketamine en heroïne te gebruiken. Op de avond van 30 oktober 2004 rookte Dawkins in zijn huis in Kalamazoo voor het eerst in zijn leven crack, een vorm van cocaïne. Nadat hij ook nog eens flink had gedronken, doste hij zich uit als een gangster uit de jaren twintig met de bedoeling binnen te vallen op Halloweenfeestjes in de buurt. Om zijn kostuum helemaal af te maken, nam hij ook nog een revolver mee. Het was al een eind voorbij middernacht toen hij het aan de stok kreeg met een groepje voorbijgangers en bij wijze van waarschuwing een paar keer in de lucht vuurde. Zo rond een uur of twee zag hij Thomas Bowman, die voor zijn huis een sigaret stond te roken. Toen de man weigerde hem geld te geven, schoot hij hem koudweg neer. Daarna stormde Dawkins het huis binnen en begon hij te beuken op de deuren van de kamers waar Bowmans huisgenoten lagen te slapen. De ene ontsnapte door zijn raam, de andere via het dak. Maar James Honz kon niet meer ontkomen. Dawkins drong zijn slaapkamer binnen, barricadeerde de deur en dwong de man op zijn knieën ‘Bereid je maar voor op je ontmoeting met Jezus’, grijnsde hij. Toen het interventieteam van de politie arriveerde en de deur probeerde open te breken, vuurde Dawkins een schot door de wand. Al wie probeerde binnen te komen, zou hij vermoorden. Uiteindelijk liet hij zijn gijzelaar toch gaan en gaf hij zich over. Voor de moord op Bowman en de gijzeling en foltering van Honz werd Curtis Dawkins veroordeeld tot levenslange celstraf,

zonder mogelijkheid tot vervroegde vrijlating. Aanvankelijk had hij het heel erg moeilijk met het gevangenisleven. Hij was depressief en zelfs suïcidaal. Net zoals het ik-personage uit zijn kortverhaal County, dat opgesloten zit in een speciale afdeling voor gedetineerden met een zelfmoordrisico. (…) Curtis Dawkins. Graybar Hotel: verhalen van achter de tralies. Speelduur: 6 uur. Boeknummer: 26933.

U kunt nu luisteren naar het hoorspel ‘Agadir’ van Artur Lundqvist

Op 19 februari 1960 werd de Marokkaanse havenstad Agadir door een aardbeving verwoest. Er waren ongeveer 12.000 doden. De Zweedse dichter Artur Lundqvist verbleef op de dag van de ramp als toerist in de stad. De afgrijselijke indruk, die Lundqvist bij de aanblik van de verwoeste stad opdeed, legde hij vast in een gedicht. (…)